

Ehdotus yksiköiden kaavoitus, mittaus ja lupa- ja valvontapalvelut vuoden 2023 talousarvioksi

Rakennus- ja ympäristölautakunta 05.10.2022 § 147
822/02.02.00/2022

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupungin vuoden 2023 käyttötalousarvio, yleistä

Talousarvio on valtuuston ohjausinstrumentti tulevan vuoden toimintaa varten. Kaupunginvaltuusto vahvistaa toimintojen tavoitteet ja myöntää määrärahat tavoitteiden toteuttamiseen. Valtuusto ottaa kantaa tavoitteisiin ja toimintojen resursointiin vastuualuetasolla, kun taas määrärahojen yksityiskohtainen käyttö ratkaistaan käyttösuunnitelmissa lautakunta- ja toimintatasolla.

Talousarvion yksittäisten vastuualueiden tavoitteiden ja visioiden tulee olla yhteensopivia Paraisten kaupungille vahvistettujen tavoitteiden, visioiden ja arvojen kanssa ja edistää niiden toteutumista. Kaupungin strategian tulee kuntalain mukaan ohjata talousarviotyötä ja sisältää toiminnalliset tavoitteet, henkilöstön kehittämistä koskevat tavoitteet ja taloudelliset tavoitteet, jotka kaikki tulee ottaa huomioon. Talousarviotyötä ohjaa kaupungin strategia, jonka painopistealueet ovat "kestävää kehitystä", "vahvempaa vetovoimaa", "parempaa hyvinvointia" ja "luodaan yhdessä".

Edelleen jatkuva poikkeuksellinen tilanne Suomessa ja maailmalla on edelleen aiheuttanut epävarmuutta vuoden 2023 talousarvion laatimiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyvät vuonna 2023 hyvinvointialueelle ja niitä vastaavat määrärahat valtiolle. Uudistuksen seurauksena kuntien tulot ja menot lähes puolittuvat. Sote-uudistus tulee vaikuttamaan vuoden 2023 talousarvioon paljon ja monilla uudistukseen liittyvillä tekijöillä on suoria vaikutuksia kaupungin talousarvion toteutumiseen.

Kaupungin organisaatio käy parhaillaan läpi suurta muutosta. Uusi hallintosääntö on työn alla, ja operatiivinen organisaatio tulee muodostumaan kolmesta toimialasta. Ympäristöosaston viidestä yksiköstä tulee osa uutta elinvoima- ja hyvinvointitoimialaa, jossa ne todennäköisesti muodostavat kolme tulosyksikköä: mittaus, kaavoitus ja lupa- ja valvontapalvelut. Myös päätöksentekoeleimiin tulee muutoksia, mutta rakennus- ja ympäristölautakunta säilyy.

Toimialapäälliköt vastaavat ensisijaisesti oman toimialansa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta. Toimialapäällikköjä ei ole vielä rekrytoitu. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan budjetointi tehdään kustannuspaikoittain ja tileittäin/kustannuslajeittain kullakin organisaatiotasolla niin, etteivät annetut kehykset ylity. Tänä vuonna ympäristöosastolle ei ole jaettu erillistä kehystä, koska osasto ei enää ole toiminnassa vuonna 2023. Rakennus- ja ympäristölautakunnalle tehtävä talousarvioehdotus on siksi rakennettu tulosyksiköiden tarpeiden perusteella.

Työ uudessa organisaatiossa alkaa 1.1.2023, mutta uusien käytäntöjen ja toimintatapojen löytäminen uudella toimialalla tulee viemään aikaa. Yksiköt tarvitsevat aikaa uusien yhteistyömahdollisuuksien ja synergiaetujen löytämiseen, ja myös uudelle elinvoimapäällikölle on annettava aikaa jättää kädenjälkensä siihen, miten työtä toimialalla ja toimialarajojen ylitse kehitetään.

Kaavoitus

Yksikkö vastaa kaavoitusasioista, alueellisesta edunvalvonnasta maankäyttöön liittyvissä asioissa sekä neuvonnasta, ohjauksesta ja asiakaspalvelusta kaava-, elinympäristö- ja rakennussuojeluasioissa. Yksikkö pyrkii muovaamaan ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää ympäristöä tavoitteenaan tehdä kuntalaisten ja yritysten arjesta mahdollisimman hyvää ja joustavaa. Yksikkö tarjoaa informaatiota, dataa, ideoita ja neuvontaa sekä ulkoisille että sisäisille asiakkaille. Toimintaa leimaa myös edunvalvonta liikenteeseen liittyvissä asioissa.

Vuoden 2023 toimintaa leimaavat laajat suunnitteluhankkeet, kuten Pargas Havis, Isoniityn uusi asuinalue ja Kirkkosalmenrannan asemakaavan uudistaminen. Suunnittelussa priorisoidaan tonttituotanto. Toimintaa leimaa myös edunvalvonta muun muassa liikenteeseen liittyvissä asioissa. Organisaatiomuutos tulee vaatimaan panostusta ja samalla mahdollistamaan toimialarajat ylittävän työskentelyn esimerkiksi osallisuuden osalta. Lupavalmistelu jatkuu vuoden 2022 tapaan pyrkimyksenä ottaa käyttöön sähköinen lupakäsittelyohjelma. Yksikkö pyrkii entistä tiiviimpään ja tehokkaampaan yhteistyöhön yrittäjien ja elinkeinoelämän kanssa. Käynnissä olevat lainsäädäntöuudistukset tulevat edellyttämään edunvalvontatoimenpiteitä sen turvaamiseksi, että saaristo-olosuhteet otetaan niissä huomioon.

Mittaus

Yksikkö vastaa kaupungin maapolitiikasta, asemakaava- ja rakennusprosesseja varten tarvittavien karttojen sekä yleisölle tarkoitettujen opaskarttojen ylläpidosta, kiinteistö-, rakennus- ja osoiterekisteristä, kiinteistönmuodostuksesta asemakaava-alueilla ja kaupungin rakentamattomien kiinteistöjen hallinnoinnista. Toimintaan sisältyy myös mittauksien suorittaminen sisäisille ja ulkoisille asiakkaille, tonttien ja rakennettujen kiinteistöjen markkinointi ja myynti sekä raakamaan osto. Tämän lisäksi yksikön henkilöstö tarjoaa neuvontaa myös maa- asioissa. Entinen ympäristöosaston hallinto on siirretty mittausyksikön alaisuuteen ja se jatkaa mittausyksikön, valvontayksikön ja kaavoitusyksikön lautakunta-, laskutus- ja henkilöstöasioiden hoitamista.

Mittaustoimisto pyrkii vastaamaan asiakasystävällisesti asiakkaiden tarpeisiin sekä etänä että paikan päällä. Sähköistä asiointia on kehitetty viime vuosina ja vuonna 2023 saavutetaan taso, jossa useimmat asiat voidaan hoitaa etänä. Vuonna 2023 panostetaan markkinoinnin kehittämiseen ja hallinnollisten prosessien parantamiseen. Markkinoinnin näkökulmasta tullaan painottamaan sivustoja kuten Know your hoods ja ”Ihan oikea pieni kaupunki”, jotka välittävät tunnetta asumisesta ja elämisestä eri kaupunginosissa. Know your hoodsin kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään, kuten myös ”Ihan oikea pieni kaupunki” - sivustoa. Sitä pidetään ajan tasalla ja se toimii yhtenä Paraisilla asumisen markkinointipaikoista. Tavoitteena on saada aikaan hyvä asiakaskokemus yksityishenkilöille ja rakentamisen ammattilaisille. Pientalotonttien luovutusmäärät ovat olleet hyvällä tasolla vuonna 2021 ja alkuvuodesta 2022. Vuoden 2022 jälkimmäisellä puoliskolla tonttivaraukset ovat vähentyneet epävarmasta korkotilanteesta, korkeista rakentamiskustannuksista ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan aiheuttamista yleisistä taloudellisista epävarmuustekijöistä johtuen. Kirjalansalmen sillan ja Hessundinsalmen sillan rakennushankkeet alkavat vuonna 2023 ja ne tulevat vaikuttamaan toimintaan.

Mittaustoimistolle ehdotetaan 300 000 euron määrärahaa maa- ja vesialueiden ostamiseen. Määrärahan käyttö riippuu tarjonnasta ja alueiden hankkimistarpeesta.

Lupa- ja valvontapalvelut

Lupa- ja valvontayksikössä huolehditaan rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun sekä ympäristöterveydenhuollon viranomaisasioista. Lisäksi huolehditaan muista tarvittavista tehtävistä hallintosäännön ja kaupungin strategian mukaisesti. Toiminnan sähköistämiseen ja digitalisaatioon panostetaan vuonna 2023.

Rakennusvalvonta neuvoo, opastaa ja palvelee kaupunkilaisia ja rakentamisen ammattilaisia rakentamisasioissa. Rakennusvalvonnan viranomaistehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, rakennettua ympäristöä ja vaatimusten täyttymistä rakentamisessa. Tavoitteena on suositella laadukasta, elinkaareltaan pitkäikäistä ja energiatehokasta rakentamista. Rakennusvalvonnassa käsitellään rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyöluvapahakemukset sekä käsitellään ilmoitukset ja purkamisilmoitukset. Lisäksi käsitellään muut rakennusvalvonnalle määrätyt tehtävät.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on uudistumassa, sen prosessin seuraaminen on tärkeää vuonna 2023. Sähköinen arkisto saadaan käyttöön kaikkien uusien hakemusten osalta sekä jo skannattujen tietojen osalta. Rakennus- ja huoneistoprojektin perusparannusprojekti jatkuu, samoin asiakirjojen sähköistämiprojekti. Projektiin on palkattu lisäväkeä. Tavoitteena parantaa tiedonhakua. Vuonna 2023 keskitytään Nauvon ja Houtskarinkin arkiston digitoimiseen. Tavoitteena kaikessa neuvonnassa on antaa oikea tieto kohtuullisessa ajassa.

Ympäristönsuojeluviranomainen on kunnan lupa- ja valvontaviranomainen ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii tuottamaan tarvetta vastaavaa viranomaistoimintaa. Samanaikaisesti kasvaa kysyntä neuvonnalle ja sille, että yleisölle tarjotaan eri tavoin tietoa ja osallistutaan erilaisten ajankohtaisten teemojen pohjalta tehtävään työhön, kuten energiatehokkuus-, hiilineutraalius- ja ilmastotyöhön.

Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii osallistumaan aktiivisesti kaupungin strategiatyöhön tavoitteenaan kaupungin profiilin nostaminen kestäväan kehitykseen ja muihin ympäristökysymyksiin liittyvissä asioissa ja olemalla mukana erilaisissa hankkeissa. Toiminnan rakenne perustuu täydennettyyn ja hyväksytyyn valvontasuunnitelmaan 2020–2025, johon yhdistyy vuosittain vahvistettava valvontaohjelma.

Ympäristöterveydenhuolto toteutetaan sopimuksin ympäristöterveydenhuollon, elintarvikehygienian ja eläinlääkintähuollon alueellisena ostopalveluna Liedon kunnalta. Tavoitteena on hyvän ympäristöterveydenhuollon, toimivan elintarvikehygienian valvonnan ja hyvän eläinlääkintähuollon tarjoaminen kuntalaisille ja yrittäjille heidän palvelutarvettaan vastaavasti.

Tavoite hyvien palvelujen tarjoamisesta on pystytty toteuttamaan, vaikka toinen Paraisille sijoitettu terveystarkastajan virka on tällä hetkellä täyttämättä ja hoidetaan alueellisesti. Tuetaan Liedon palvelumallia toimittamaan Paraisille kaksikielistä palvelua. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tulevat sisältymään uuden hyvinvointialueen tuottamiin palveluihin.

Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii myös jatkossa tuottamaan tarvetta vastaavaa viranomaistoimintaa. Samalla haluamme vastata kasvavaan kysyntään, joka kohdistuu neuvontaan ja erilaisiin tapoihin tarjota kaikille tietoa ajankohtaisista teemoista ja hyvästä ympäristönsuojelusta. Suuntaus, jossa lupa- ja valvontatehtäviä siirretään jatkuvasti edelleen valtion viranomaisilta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille näyttää jatkuvan, minkä myötä viranomaispuoli vaatii entistä enemmän resursseja.

Oheismateriaali

Kaupunginhallituksen ohjeet vuoden 2023 talousarviotyöhön
Vuoden 2023 talousarvion kehys
Vuoden 2023 tililuettelo
Ehdotukset vuoden 2023 käyttötalousarvioksi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta käsittelee ehdotuksia vuoden 2023 käyttö- ja investointitalousarvioksi ja tekee niistä päätöksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
